

боті кредитного персоналу банку й неефективне функціонування підприємства, що кредитується.

Основними функціями кредитного моніторингу інвестиційних проектів є:

- систематичне й планомірне спостереження за всіма процесами реалізації інвестиційного проекту;
- виявлення відхилень від планових і нормативних показників;
- прогнозування наслідків відхилень, що були виявлені;
- обґрунтування необхідності вживання коригувальних заходів.

Таким чином, кредитний моніторинг інвестиційних проектів, представляючи собою систему, складається з безлічі елементів, що перебувають у відносинах і взаємозв'язках один з одним, які утворюють певну цілісність, єдність, підлеглу єдиним цілям проведення. Його головною метою є зниження ризикованості кредитних операцій і недопущення негативних операцій, пов'язаних з виникненням складностей у процесі погашення кредиту.

Список літератури

1. *Анісімов С. М.* Кредитний моніторинг інвестиційних проектів у комерційних банках: Дисертація канд. екон. наук : 08.00.10. — М.: РГБ, 2005. — (З фондів Російської державної бібліотеки) — 289 с.
2. *Близняк А. Б.* Ризики й невизначеність в інвестиційних проектах // Бізнес і банки. — 1999. — № 21. — С. 8—9.
3. Большой экономический словарь: 26500 терминов / под ред. А. Н. Азрилиян. — М.: Институт новой экономики, 2008. — 1471 с.
4. *Тоцкий М. Н.* Устойчивое партнерство коммерческого банка и предприятия-заемщика как способ снижения кредитного риска банка: Дис. ... канд. екон. наук: 08.00.10. — Ростов н/Д., 2002. — 200 с.
5. *Харитонов А. П.* Риск-менеджмент кредитного портфеля банка: Дис. ... канд. екон. наук: 08.00.10. — СПб., 2000. — 145 с.

УДК 330.322.01; 330.341.1

О. А. Островська,

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

В сучасних умовах глобалізації світового господарства актуалізуються питання підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Зміцнення конкурентних позицій суб'єктів

підприємництва є можливим за рахунок активізації їх інвестиційно-інноваційної діяльності. Впровадження інноваційних форм та ефективних інструментів активізації інвестиційної діяльності сприятиме зміцненню економіки країни, розширенню можливостей фінансування інновацій на мікро- та макрорівні.

Разом з тим слід констатувати технічну та технологічну відсталість багатьох суб'єктів економічних відносин, зношеність основних засобів та низький рівень використання їх виробничих потужностей, високу енерго- та ресурсомісткість, що пояснюється відсутністю або низьким рівнем впровадження інновацій на підприємствах України. Брак інновацій у вітчизняному бізнесі підтверджується наявністю: частки підприємств, що впроваджували інновації у 2010 році, на рівні лише 13,8 %, питомої ваги реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової продукції на рівні 3,8 % [1]. При цьому обсяг імпорту високотехнологічної продукції перевищує обсяг її власного виробництва в країні, темпи приросту основних засобів уповільнилися, зокрема у 2009 році до 2,6 % порівняно з 5 % у 2005—2008 роках [2]. Знос основних засобів протягом останнього десятиліття стрімко зростає з 43,7 % у 2000 році до 74,9 % у 2010 році, сягнувши у переробній промисловості майже 66,8 %, а на підприємствах транспорту та зв'язку 94,4 % [3].

Дослідження проблем, що сприяють гальмуванню інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу в Україні, дає підстави стверджувати, що головними серед них є: недосконалість законодавства, що регламентує розвиток інноваційної діяльності, механізм забезпечення розвитку державно-приватного партнерства та трансфер технологій; нестача тимчасово вільних фінансових ресурсів у суб'єктів інвестування для здійснення інвестицій з метою реалізації інноваційних проєктів; невідпрацьованість механізму заохочення введення об'єктів права інтелектуальної власності у комерційний обіг та комерціалізації результатів наукових досліджень; брак державної підтримки впровадження інновацій для забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу; відсутність сприятливих умов залучення інвестицій з метою забезпечення розвитку високотехнологічного виробництва.

В Україні на державному рівні розроблено Концепцію Державної цільової програми розвитку інвестиційної діяльності, якою передбачено: державну підтримку реалізації інвестиційних програм і проєктів: в інфраструктурних та базових секторах економіки, розвитку експортоорієнтованих та імпортозамінних виробництв, створення високотехнологічної конкурентоспроможної

продукції, розвитку об'єктів електроенергетики, що планують використання альтернативних джерел електроенергії; удосконалення законодавства, спрямованого на активізацію інвестиційної діяльності; створення та забезпечення ефективного функціонування державної інвестиційної компанії, фонду кредитних гарантій та інших інститутів розвитку інвестиційної інфраструктури; консолідацію фондових бірж; посилення захисту споживачів інвестиційних послуг; забезпечення ефективності та прозорості функціонування механізмів державно-приватного партнерства — концесій, спільної діяльності тощо [4].

За часів адміністративно-командної системи управління економікою стимулом для технологічних інновацій були державні замовлення. Вважаємо, що використання держзамовлень з метою стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу в ринковій економіці потребує додаткового обґрунтування, оскільки такий підхід є витратним для держави та не сприяє розвитку малих та середніх інноваційних компаній з достатнім рівнем підприємницької ініціативи. Активна участь суб'єктів малого та середнього бізнесу у розбудові інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки є передумовою стійкого інноваційного розвитку держави в довгостроковому періоді.

Стосовно визначення пріоритетів державної підтримки інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу доцільно відмітити актуальність питання саме забезпечення умов для здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності, наслідком чого має стати вивільнення у суб'єктів підприємництва фінансових ресурсів для інвестування. При цьому доцільність прямого бюджетного фінансування вітчизняних підприємств, більшість з яких у сучасному ринковому середовищі є приватними, потребує додаткового обґрунтування. Потребують негайного вирішення питання удосконалення законодавства у напрямку стимулювання впровадження новітніх технологій з виробництва інноваційної продукції та активізації інвестиційної діяльності. Забезпечення сприятливого підприємницького, правового, інституціонального середовища та конкуренції, а також дієвих правових механізмів функціонування економічних суб'єктів є імперативом інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу в Україні.

Список літератури

1. Наукова та інноваційна діяльність (1990—2010 рр.) Впровадження інновацій на промислових підприємствах [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/2002.html

2. Програма розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 2.02.2011 р. № 389 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=389-2011-%EF>

3. Вартість основних засобів у 2000–2010 роках. Наявність і стан основних засобів за 2010 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Концепція Державної цільової програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки. Державне Агентство України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/index.php?get=564&id=2548>

УДК 336.71

І. Б. Охрименко,

старший викладач кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

НЕОБХІДНІСТЬ І ПРОБЛЕМИ ПОВУДОВИ ТРИВАЛИХ ВІДНОСИН БАНКІВ З ВКЛАДНИКАМИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Проблема підвищення інвестиційної активності банків і економіки в цілому та проблема формування міцної і стабільної ресурсної бази банків завжди тісно взаємопов'язані. Особливо збільшується активність банків у процесі формування ресурсів в умовах фінансової кризи, адже це є чинником зменшення її негативних наслідків.

Системна банківська криза порушила весь процес формування ресурсів банків, що проявилось масовим вилученням депозитів і масштабним втручання держави у діяльність банків. Багато банків і надалі розраховують на компенсацію втрат за рахунок держави й власних клієнтів. Хоча 2011 рік характеризується стійкою тенденцією зростання обсягів вкладів у банках України, на тлі прогнозів повернення кризових явищ в економіці, проблема стабільності ресурсів банків не втрачає актуальності, а, на наш погляд, набуває необхідності постійного моніторингу і пошуку нових шляхів вирішення.

В умовах жорсткої конкуренції на ринку банківських послуг боротьба за кошти клієнтів постійно посилюється, й українські банки повинні виходити на якісно новий рівень функціонування та створювати стабільну ресурсну базу.